

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(23 листопада 2017 року)**

Суми
Сумський державний університет
2017

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4Укр)262.1
П78

Рекомендовано до видання Вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 4 від 14.12.2017 р.).

Редакційна колегія:

І. О. Школьник, д-р екон. наук, проф.
(головний редактор);
І. І. Рекуненко, д-р екон. наук, проф.,
Белова І. В., д-р екон. наук, доц.,
Діденко І. В., канд. екон. наук, асис.

П78 Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (23 листопада 2017 р.) / Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. – Суми : ННІ БТ «УАБС» СумДУ, 2017. – 320 с.

Збірник містить тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» (м. Суми, 2017 р.).

Видання розраховане на фахівців фінансової та банківської систем, керівників і спеціалістів підприємств усіх форм власності, науковців і студентів вищих навчальних закладів.

УДК 336.71(477)
ББК 65.9(4Укр)262.1

© ННІ БТ «УАБС» СумДУ, 2017

3. Пасічник І. В. Трансформація каналів продажу банківських послуг у контексті забезпечення конкурентоспроможності банків // Вісник НБУ. – 2014.- №10. С. 28-33.

4. Рынок контактных центров Украины // Исследование Всеукраинской ассоциации контактных центров Украины. – №17. -2015. С.10-13.

УДК 336.71

Кривич Яна Миколаївна,

к.е.н., доцент,

Цирулик Сергій Вадимович,

магістрант,

Сумський державний університет, м. Суми

FINTECH ІННОВАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БАНКИ І БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ

Цифровізація економіки та дезінтермедіація з боку небанківських провайдерів послуг, зокрема, не тільки фінансово-кредитних установ, але й високотехнологічних компаній та стартапів призвели до того, що традиційні підходи до надання банківських послуг вже не відповідають потребам ринку та вимогам підвищення ефективності і прибутковості банківського бізнесу. В результаті таких тенденцій для того щоб залишитися на ринку та зберегти свої конкурентні позиції, банки змушені впроваджувати FinTech (Financial technology) розробки і приймати інноваційні рішення, тому все більшої популярності набирає концепція «FinTech».

FinTech – це технологічно підтримувані фінансові інновації, які можуть призвести до появи нових бізнес-моделей, програм, процесів або продуктів, що роблять

істотний вплив на фінансові ринки та установи, які надають фінансові послуги» [1]

Проведений аналіз історико-технологічної еволюції концепції FinTech, дає змогу констатувати, що вона розгорнулася в три етапи. Перший етап (FinTech 1.0) – характеризується як період, що тягнеться від прокладки трансатлантичного телеграфного кабелю до розвитку глобальної телексної мережі і який охоплює багаторічну взаємодію між технологіями і фінансами.

Другий етап, FinTech 2.0, включає в себе пре-світовий фінансовий кризовий період, обумовлений оцифровкою традиційних фінансових послуг, починаючи з першого банкомату і закінчуючи інтернет-банкінгом. З настанням світової економічної кризи, швидкість технологічного розвитку і поширення стартапів і ІТ-компаній, що надають фінансові послуги характеризували епоху FinTech 3.0. [2]

В епоху FinTech 3.0 – фінтех-компанії надають послуги, які безпосередньо пов'язані з традиційними банківськими послугами: кредитними, депозитними та послугами зі збільшення капіталу (краудфандінг, P2P кредитування, необанк, альтернативний кредитний скоринг); платіжними, кліринговими та розрахунковими послугами (мобільні гаманці, криптовалюти, цифрові платформи обміну валюти, оптова торгівля іноземною валютою; послугами по управлінню активами (соціальна торгівля, роботи-консультанти, електрона торгівля). Тому актуальним у наш час є визначення впливу FinTech інновацій на банки і банківську систему [3]. Вплив FinTech інновацій на банки і банківську систему подано в таблиці 1.

Таблиця 1 – Вплив FinTech інновацій на банки і банківську систему [3]

Ризики	Можливості
Стратегічний ризик і ризик прибутковості	Удосконалення та підвищення ефективності банківських процесів
Високий операційний ризик - системний	Інноваційне використання даних для цілей маркетингу та управління ризиками
Високий операційний ризик - ідіосинкратичний	Потенційний позитивний вплив на фінансову стабільність через зростання конкуренції
Ризик управління третьою стороною/постачальниками	Regtech
Комплекс ризик, включаючи нездатність захистити споживачів і регулювання захисту даних	
Ризик AML/CFT	
Ризик ліквідності та волатильності джерела фінансування банку	

Підводячи підсумок всього вищенаведеного, можна стверджувати, що одного боку, FinTech - це реальна загроза для розвитку або навіть існування банківського сектору, якщо враховувати, що вони поряд з новими технологічними рішеннями прагнуть стати лідерами в його високорентабельних сегментах, а з іншого – новим етапом розвитку, якщо банки зможуть подолати традиційний консерватизм і співпрацювати, формуючи нові прогресивні відносини з “Fintech”.

Список використаних джерел

1. Sound Practices: Implications of fintech developments for banks and bank supervisors [Електронний ресурс] // Basel Committee on Banking Supervision. – 31.10.2017 – Режим доступу до ресурсу: <https://www.bis.org/bcb/publ/d415.pdf>.

2. David Gyori, “FinTech Is the Future Itself,” in The

FinTech Book, edited by Susanne Chishti and Janos Barberis (Chichester, UK: John Wiley & Sons, 2016): 265.

3. Financial Stability Implications from FinTech [Електронний ресурс] // Financial Stability Board. – 07.06.2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/R270617.pdf>.

УДК 336.71

Криклій Олена Анатоліївна,

к. е. н., доцент,

Сумський державний університет, м. Суми

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ ЦИКЛІЧНОСТІ НА КРЕДИТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ

Стан операційного середовища, в якому функціонують банки, має значний вплив як на обсяги наданих кредитів, так і на результати кредитної діяльності (рентабельність кредитних портфелів та їх якість). При цьому безперечним є той факт, що в період економічного спаду відбувається зростання рівня кредитного ризику та збільшення частки проблемних кредитів, обумовлених погіршенням рівня кредитоспроможності позичальників. Однак, доведено, що управління кредитним ризиком та формування стандартів кредитування банками має проциклічний характер: зниження стандартів кредитування відбувається в період економічного росту та посилення в період спаду.

Зважаючи на це, банки України мають як оцінювати вплив макросередовища на рівень кредитоспроможності позичальників, так і формувати кредитну політику та інструменти управління кредитним ризиком, що знижують проциклічність кредитної діяльності, та забезпечують

досягнення цільових показників, не зважаючи на вплив операційного середовища.

Макроекономічне середовище, в якому функціонують банки України, було мінливим та мало деструктивний вплив на розвиток кредитної діяльності та якість кредитних портфелів. Коливання макроекономічних показників, наведених на рисунку 1, наочно демонструють фази поточного економічного циклу країни.

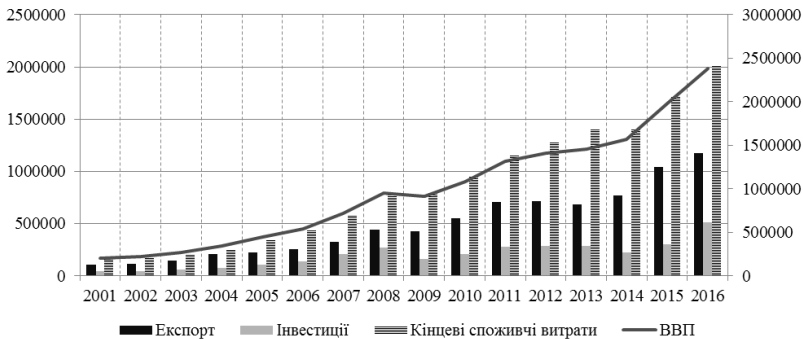

Рисунок 1 – Динаміка показників економічного циклу в Україні за 2001-2016 рр., млн грн [складено автором на основі даних 2]

Після значного зниження ділової активності в 2014-2015 рр. почалось поступове відновлення економіки України. Як свідчать представлені дані, основним фактором зростання ВВП є збільшення внутрішнього споживання та інвестиційного попиту. При цьому темпи післякризового відновлення є низькими внаслідок значної кількості деструктивних факторів, генерованих мега- та макросередовищем. Мегасередовище характеризується повільним темпом зростання економік основних торговельних партнерів та волатильними цінами на сировинну продукцію, що є основною статтею експорту України. У макросередовищі основними ризиками для